Anatomija jednog TikToka.

Šest elemenata koji objavu pretvaraju u poruku. Kako izgleda video koji te polako vuče na jednu stranu, i kako da ga prepoznaš.

Jedan video, šest delova

IZMIŠLJEN PRIMER

2 Natpis
Tekst koji kaže šta da misliš o snimku.

1 Udica
Prve dve sekunde odlučuju da li ostaješ.

5 Autoritet
Miran „stručnjak" deluje uverljivije od vike.

6 „Mi" i „oni"
Neodređeni neprijatelj i poziv da se deli.

3 Muzika
Zvuk daje emociju koje u snimku nema.

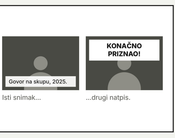
4 Rez
30 sekundi isečenih iz dva sata programa.

1 Udica

Napeta muzika i jaka slika u prve dve sekunde. Cilj nije da nešto saznaš, nego da ostaneš i da nešto osetiš.

PITAJ SE
Šta osećam, i ko želi da to osećam?

Isti snimak... ...drugi natpis.

2 Natpis

Tekst na ekranu kaže ti šta da misliš pre nego što čuješ šta je rečeno. Jedan natpis može da promeni značenje celog snimka.

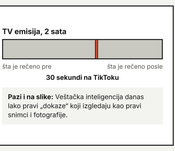
PITAJ SE
Da li natpis govori isto što i snimak?

3 Muzika

Isti arhivski snimak uz patriotsku ili tužnu muziku dobija sasvim drugo značenje. Zvuk radi posao koji reči ne mogu.

PITAJ SE
Kako bi ovo delovalo bez muzike?

Pazi i na slike: Veštačka inteligencija danas lako pravi „dokaze" koji izgledaju kao pravi snimci i fotografije.

4 Rez

Najveći deo ovakvog sadržaja nije snimljen za TikTok. Iz dugačke emisije ili govora izvuče se najoštriji trenutak, a ostalo nestane.

PITAJ SE
Odakle je snimak, i šta je izostavljeno?

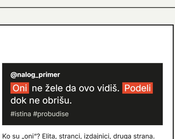

Ko sve govori u objavama:
gosti u studiju
voditelji
funkcioneri
poslanici
verska lica
...

5 Autoritet

Smiren ton, titula ili institucija daju poruci težinu. Učesnicima fokus grupa bilo je teže da odbace takav sadržaj nego otvorenu mržnju.

PITAJ SE
Ko ovo govori, i odakle mu pravo da tvrdi?

Ko su „oni"? Elita, stranci, izdajnici, druga strana. Što je neprijatelj neodređeniji, to lakše može biti bilo ko.

6 „Mi" i „oni"

Svet se deli na „nas" i „njih", a ti si pozvan da izabereš stranu i podeliš dalje. I deljenje iz podsmeha širi objavu.

Ali vodi računa! I deljenje iz podsmeha daje algoritamski zamah i pomaže vidljivosti objave!

PITAJ SE
Ko su „oni", i zašto se sugeriše da su svi „oni" isti?

ŠEST PITANJA

Pre nego što podeliš

- [ ] Šta osećam, i ko želi da to osećam?
- [ ] Da li natpis govori isto što i snimak?
- [ ] Kako bi delovalo bez muzike?
- [ ] Odakle je snimak, i šta je izostavljeno?
- [ ] Ko ovo govori, i odakle mu pravo?
- [ ] Ko su to „oni"?

Ako objava preti nekome ili poziva na nasilje: ne deli je. Prijavi je.

Vidi i montažu, ne samo montirano.

Ovaj infografik nastao je u okviru projekta RADAR, koji je istraživao kako se poruke koje produbljuju podele šire TikTokom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Projekat RADAR sprovode CEP, VPI BiH i CCE, uz podršku Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije.

CENTAR ZA EVROPSKE POLITIKE · VANJSKOPOLITIČKA INICIJATIVA BH · Centar za građansko obrazovanje | Centre for Civic Education · Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Ovaj projekat je finansiran uz doprinos Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije. Sadržaj ovog dokumenta odražava stavove njegovih autora i ni na koji način ne predstavlja zvaničan stav Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije.

Svi primeri su izmišljeni i zasnovani na RADAR uzorku (2026). Prikazani video ne postoji.